

Beslissing 2012-25 van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

E.C.

tegen

Het Nieuwsblad / De Gentenaar en Stijn Geldof, journalist

Met een brief van 16 maart 2012 dient E. C. klacht in tegen Het Nieuwsblad / De Gentenaar en tegen journalist Stijn Geldof. Aanleiding zijn twee artikelen in de krant van 2 februari 2012 onder de titel ‘Uitvinder brandblusser P. riskeert 5 jaar cel’ en van 10 maart 2012 met als titel ‘Vier jaar cel voor beroepsoplichter’. Beide artikelen zijn tevens te raadplegen op de website van het Nieuwsblad.

Toon van den Meijdenberg, financieel en administratief manager van Het Nieuwsblad, heeft hierop op 17 april 2012 per brief geantwoord, waarop C. op 24 april 2012 schriftelijk heeft gerepliceerd.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek is op 27 augustus 2012 samengekomen. C. was in persoon aanwezig, samen met zijn raadsman Steven Vermandel. Het Nieuwsblad en de journalist werden vertegenwoordigd door van den Meijdenberg en advocaat Ann De Vroe.

DE FEITEN

Op 2 februari 2012 publiceert Het Nieuwsblad een artikel met als titel ‘Uitvinder brandblusser P. riskeert 5 jaar cel’. Daarin wordt verslag uitgebracht van een zitting van de correctionele rechtbank van Gent waarop de openbare aanklager vijf jaar cel eiste tegen klager voor oplichting, valsheid in geschrifte en misbruik van vertrouwen. In het artikel wordt de advocaat van een van de burgerlijke partijen geciteerd die C. ‘een oplichter pur sang’ noemt, die ooit vijf BMW’s bestelde en sportclubs sponsorde zonder dat ze hun geld zagen, die zelfs zijn eigen advocaat oplichtte en zijn firma via schimmige constructies naar Luxemburg versluisde toen het hem hier te warm werd.

Op 10 maart verschijnt een tweede artikel met als titel ‘Vier jaar cel voor beroepsoplichter’. Daarin wordt verslag uitgebracht van de uitspraak van de rechtbank waarbij C. bij verstek tot 4 jaar effectieve gevangenisstraf wordt veroordeeld ‘voor oplichting’. Het artikel citeert het openbaar ministerie dat hem een ‘megalomane beroepsoplichter, sociaal gevaarlijk met psychopate trekken’ noemt, en verwijst naar een eerdere veroordeling waarbij hem een beroepsverbod was opgelegd. Volgens het artikel heeft C. via een Luxemburgse vennootschap tientallen mensen opgelicht die dachten dat ze in zijn bedrijf investeerden, terwijl hij met hun geld grote sier maakte. Ook wordt melding gemaakt van de luxueuze levensstijl van C., zoals de aankoop van een villa van 1 miljoen en zes BMW’s, die hij niet zou hebben betaald.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan (1) dat de artikelen totaal foutieve informatie bevatten en de feiten verdraaien waardoor ten onrechte ernstige beschuldigingen tegen hem worden geuit, (2) dat

zijn privacy is geschonden door de vermelding van zijn naam en (3) dat de krant een recht van antwoord heeft geweigerd.

1. Foutieve en tendentieuze informatie

- Beide artikelen zijn eenzijdig en tendentiekus vermits in het eerste artikel alleen de advocaat van een burgerlijke partij, en in het tweede het openbaar ministerie worden geciteerd.
- Volgens klager heeft het proces helemaal niets te maken met oplichting en is hij niet veroordeeld 'als beroepsoplichter', zoals ten onrechte in het artikel wordt beweerd. Omdat hij bij verstek is veroordeeld, werd de reden van zijn veroordeling niet bekendgemaakt, en kent de journalist dus ook niet de motivering van de rechter.
- Het klopt niet dat hij tot vier jaar veroordeeld is vermits hij verzet heeft aangetekend tegen het vonnis en dus officieel niet veroordeeld is.
- Klager betwist dat hij in het verleden voor oplichting is veroordeeld, zoals in het artikel wordt beweerd. De faillissementen waarover in de schriftelijke reactie van Het Nieuwsblad sprake is, hadden niets met oplichting te maken en doen hier niet ter zake.
- Klager betwist dat de oprichting van een vennootschap in Luxemburg op enigerlei wijze bedrieglijk zou zijn. Die vennootschap heeft ook niets met deze rechtszaak te maken.
- De beweringen dat hij een huis van 1 miljoen zou hebben gekocht en niet heeft afbetaald, dat hij 5 of 6 BMW's zou hebben besteld en niet betaald, enz. zijn manifest onjuist. De werkelijkheid is dat hij wel afbetalingen heeft gedaan voor het huis en slechts één BMW heeft gekocht.
- De bewering dat hij sportclubs zou hebben opgelicht bij sponsoringcontracten, is onjuist. Hij heeft de clubs jarenlang gesponsord, maar door de financiële crisis is hij zijn verplichtingen niet meer kunnen nakomen. Hij wordt daarvoor ook niet vervolgd, en geen van de clubs heeft zich burgerlijke partij gesteld.

2. Privacy

De vermelding van zijn voor- en familienaam is een grove schending van de privacy. Na het eerste artikel werd de naam van klager op zijn verzoek in de online versie van het artikel vervangen door initialen. In het tweede artikel, dat gepubliceerd werd na de veroordeling, weigert de krant zijn naam te verwijderen.

Klager zegt dat hij geen publiek of bekend figuur is, en dat er geen enkel maatschappelijk belang bestond om zijn naam te publiceren, zeker gezien het hier om een verstekvonnis gaat.

3. Recht van antwoord

Volgens klager heeft de krant geweigerd een recht van antwoord te publiceren.

Het Nieuwsblad betwist deze beschuldigingen.

1. Foutieve en tendentieuze informatie

- Het artikel vermeldt correct dat klager veroordeeld werd tot 4 jaar cel.
- Het gaat hier om rechtbankverslagen die correct berichten over de openbare zittingen. Alle informatie en alle beweringen en opinies in de artikelen, o.m. betreffende de luxueuze levensstijl van C. en de onbetaalde huizen en auto's en zijn bedrieglijke praktijken, zijn afkomstig uit de publieke debatten of zijn citaten van burgerlijke partijen.
- Dat de argumenten van C. niet aan bod komen in het artikel, is een gevolg van zijn eigen keuze om verstek te laten gaan. De journalist was in die omstandigheden niet verplicht om hem achterna te lopen om een reactie te vragen.
- In tegenstelling tot wat C. beweert, wordt hij wel degelijk vervolgd wegens oplichting, zoals blijkt uit het requisitoir van het openbaar ministerie.

- C. mag wel degelijk een oplichter genoemd worden. Hij lag aan de basis van minstens vier dubieuze faillissementen. Daarvoor legde het hof van beroep te Gent hem in 2006 een verbod op om nog handelsactiviteiten uit te oefenen, verbod dat hij naast zich neerlegde, o.m. door de oprichting van een firma in Luxemburg. Dat verbod diende op kosten van klager zelfs in het Staatsblad gepubliceerd te worden, wat hoogst uitzonderlijk is en aantoonde dat het gerecht de maatschappij wil waarschuwen voor de praktijken van klager.

2. Schending privacy

De identificatie was volkomen terecht gezien:

- de relatieve bekendheid van klager o.m. als sponsor van verschillende sportclubs;
- de zwaarwichtigheid van de feiten, namelijk oplichting van een dertigtal mensen;
- de recidive, gezien C. in het verleden al meerdere keren veroordeeld werd, onder meer voor gelijkaardige feiten. De publieke opinie mag weten dat oplichters daadwerkelijk veroordeeld worden en dat ze dus niet ongestraft slachtoffers kunnen maken.

3. Recht van antwoord

Klager heeft nooit om een recht van antwoord gevraagd. Hij heeft alleen gevraagd om zijn naam te verwijderen van de website.

BESLISSING

1. Foutieve en tendentieuze informatie

Op basis van de schriftelijke stukken en de uitleg op de hoorzitting is de Raad voor de Journalistiek van mening dat de krant op een correcte manier verslag heeft uitgebracht van de publieke debatten voor de correctionele rechtbank van Gent. Weliswaar zou het beter zijn geweest dat uit het tweede artikel duidelijk was gebleken dat het vonnis bij verstek was geweest, maar op zich maakt dit hier geen beroepsethische fout uit.

- Klager betwistte op de hoorzitting niet dat de beweringen en opinies in het artikel in verband met de auto's en het dure huis afkomstig zijn uit het requisitoir van het openbaar ministerie. Klager betwistte op de hoorzitting evenmin dat hij onder meer wegens oplichting wordt vervolgd.
- De journalist kan niet verweten worden dat het standpunt van klager niet aan bod komt in een artikel waarin hij verslag geeft van de publieke zitting, vermits klager om technisch-juridische of procedurele redenen verstek heeft laten gaan en niet over de inhoud van de klacht heeft gepleit.
- De journalist, die verslag uitbrengt van de publieke zitting, is in deze omstandigheden niet verplicht om na afloop van de zitting het standpunt van de verstekgevende partij te vragen.

2. Schending van de privacy

De Raad is van mening dat het maatschappelijk belang de publicatie van de volledige naam rechtvaardigt. Dat geldt voor beide artikelen, ook al was klager bij publicatie van het eerste artikel nog niet veroordeeld.

De Raad meent namelijk dat aan de voorwaarden van art. 23 van de Code is voldaan, gelet op de relatieve bekendheid van klager als (gewezen) sponsor van grote sportclubs, de zwaarwichtigheid van de feiten waarvoor 5 jaar cel werd geëist en waarvoor de rechtbank 4 jaar oplegde, en zijn eerdere veroordelingen wegens gelijkaardige feiten, waardoor de identificatie als een waarschuwing voor mogelijke nieuwe slachtoffers kan gelden.

3. Recht van antwoord

De Raad meent dat klager niet kan aantonen dat hij de krant een recht van antwoord heeft gevraagd.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 13 september 2012